

Vandcenter Syd A/S
Vandværksvej 7
5000 Odense C

Den 13. august 2018
Sag nr. 18/13942

Korrigeret afgørelse om økonomiske rammer for 2017

Indledning

Vi fastsætter økonomiske rammer for de vandselskaber, der er omfattet af vandsektorloven.

Driver I et vandselskab med både vandforsyningsaktiviteter og spildevandsforsyningsaktiviteter, fastsætter vi en økonomisk ramme for hver forsyningsart. Den økonomiske ramme udmeldes som en samlet indtægtsramme.

Denne afgørelse er korrigeret i forhold til den tidligere udmeldte. Det skyldes, at Konkurrenceankenævnet den 16. marts 2018 afgjorde en prøvesag, der blev hjemvist til fornyet behandling og afgørelser. Kendelsen har betydning for jeres økonomiske ramme for 2017¹, selvom I ikke var part i sagen. Den relevante sag angik fastsættelse af det individuelle effektiviseringskrav på omkostninger til miljø- og servicemål samt særlige omkostninger.

På baggrund af kendelsen træffer vi korrigeret afgørelse om jeres individuelle effektiviseringskrav i den økonomiske ramme for 2017. Baggrunden og begrundelsen for ændringen fremgår af afsnittet Individuelt effektiviseringskrav. På alle andre punkter er afgørelsen uændret.

Den korrigerede afgørelse er sendt i høring den 13. august 2018 med høringsfrist den 20. august 2018. Forsyningssekretariatet gør opmærksom på, at I alene har mulighed for at fremsende høringssvar til den del af afgørelsen, der er genbehandlet som følge af Konkurrenceankenævnets kendelse.

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 50 00
Fax 41 71 51 00
CVR-nr. 10 29 48 19
vand@kfst.dk
www.kfst.dk

FORSYNINGSSEKRETARIATET

Forsyningssekretariatet
er en del af Konkurrence-
og Forbrugerstyrelsen.

¹ <https://www.kfst.dk/afgoerelser-ruling/vandtilsyn/ankekendelser/20180316-vfl-2-2017-danva/>

Afgørelse

I er omfattet af vandsektorloven (vandsektorlovens § 2, stk. 1), og vi har derfor fastsat en økonomisk ramme, der udgør de samlede, årlige indtægter, som I må opkræve i 2017 (vandsektorlovens § 6, stk. 1).

I 2017 udgør jeres indtægtsramme: 389.951.692 kr.

Indtægtsrammen er opgjort inklusive afgifter men eksklusive moms.

Begrundelsen finder I på de følgende sider.

Indhold

Sagsfremstilling	4
Begrundelse	5
Oversigt over den økonomiske ramme for 2017	6
Grundlag	7
Individuelt effektiviseringskrav	11
Generelt effektiviseringskrav	19
Historisk over- eller underdækning	21
Korrektion af prisloft 2015	22
Kontrol af prisloft 2015	25
Klagevejledning	26

Sagsfremstilling

I har i indberetningsperioden den 1. april 2016 – 15. maj 2016 indberettet en række oplysninger til brug for fastsættelsen af økonomiske rammer for 2017 (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 1).

Vi har på baggrund af de indsendte oplysninger udarbejdet et udkast til afgørelse.

Udkastet til afgørelsen er sendt i høring den 15. november 2016 med to ugers høringsfrist.

I har afgivet høringssvar den 29. november 2016, som er inden for fristen. I høringsfasen er I fremkommet med bemærkninger til følgende områder:

- Grundlag
- Individuelt effektiviseringskrav
- Korrektion af prisloft 2015
- Kontrol af prisloft 2015
- Mangel på vejledende rammer (behandles under Begrundelse)
- Skrivelse af den 24. november 2016 (behandles under Begrundelse)

På baggrund af jeres bemærkninger er opgørelsen af jeres Individuelle og Generelle effektiviseringskrav ændret.

Vi har endvidere sendt en genberegning af det generelle effektiviseringskrav på anlægsomkostningerne i høring den 8. december 2016 med fem dages høringsfrist.

I har afgivet høringssvar den 13. december 2016, som er inden for fristen.

Jeres bemærkninger behandles under de enkelte områder.

Vi har den 3. november 2017 sendt en ny, korrigeret afgørelse på baggrund af en ændring i korrektionen af jeres 1:1 omkostninger for prisloft 2015. Baggrunden for ændringen er et notat indsendt den 27. oktober 2017 vedrørende indregningen af jeres historiske tjenestemandspensioner. Begrundelsen fremgår under afsnittet Korrektion af prisloft 2015.

Begrundelse

Vi har fastsat jeres økonomiske ramme med hjemmel i vandsektorloven² samt bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (herefter ØR-bekendtgørelsen).³

I har indberettet en årlig debiteret vandmængde på over 800.000 m³. Det betyder, at vi skal fastsætte en *indtægtsramme* for jer (ØR-bekendtgørelsens § 4), og at I samtidig er omfattet af den *totaløkonomiske benchmarking* (ØR-bekendtgørelsens § 6).

Indtægtsrammen udgør en beløbsmæssig grænse for jeres samlede indtægter og er opgjort på baggrund af jeres samlede omkostninger til drift og anlæg til indvinding, behandling, transport og levering af vand mod betaling, herunder salg af vand til andre vandselskaber (ØR-bekendtgørelsens § 1, stk. 2).

Afgørelsen om jeres indtægtsramme for 2017 er delt op, således at *begrundelsen* for de fastsatte beløb fremgår af de følgende afsnit, mens *selve beregningen* af indtægtsrammen fremgår af bilag A.

Høringssvar

I har i jeres høringssvar følgende bemærkninger:

- Mangel på vejledende rammer
- Skrivelse af den 24. november 2016

Mangel på vejledende rammer

I har i høringssvaret efterspurgt, hvornår I kan forvente at modtage de vejledende økonomiske rammer for de to efterfølgende år.

Vi bemærker, at de vejledende økonomiske rammer for de efterfølgende to år bliver sendt til jer samtidig med jeres afgørelser. Dette har hele tiden været intentionen, idet der er tale om vejledende økonomiske rammer. Det har således ikke været hensigten, at de vejledende økonomiske rammer skulle i høring hos jer.

Skrivelse af den 24. november 2016

I har i høringssvaret angivet, at I ikke har fået endelig afklaring/tilbage melding på skrivelse fremsendt den 24. november 2015.

Jeres skrivelse vedrører korrektion af tidligere prislofter. Vi er ved at behandle sagen. Vi vil kontakte jer i starten af det nye år vedrørende sagen.

² Lov nr. 469 af 12/06/2009 med senere ændringer

³ Bkg. nr. 1235 af 10/10/2016

Oversigt over den økonomiske ramme for 2017

Oversigt over den økonomiske ramme				
Grundlag til brug for fastsættelsen af den økonomiske ramme for 2017	380.708.033	kr.		
- heraf ikke-påvirkelige omkostninger	9.241.245	kr.		
Individuelt effektiviseringskrav	2.287.327	kr.		
Generelt effektiviseringskrav	4.710.574	kr.		
Samlede omkostninger i alt	373.710.133	kr.	373.710.133	kr.
Historisk over- eller underdækning				
Tillæg/fradrag for historisk over- eller underdækning	3.927.226	kr.	3.927.226	kr.
Korrektion af prisloft 2015				
Korrektion af faktiske 1:1 omkostninger i 2015	2.488.426	kr.		
Korrektion af faktiske nettofinansielle poster i 2015	1.012.314	kr.		
Korrektion af faktiske driftsomkostninger til miljø- og servicemål i 2015	13.743	kr.		
Korrektion af faktiske driftsomkostninger til medfinansiering af klimatilpasningsprojekter i 2015	-354.000	kr.		
Korrektion af tillæg for planlagte investeringer vedrørende 2015	9.153.851	kr.		
Samlet korrektion af budgetterede omkostninger i 2015	12.314.334	kr.	12.314.334	kr.
Korrektion i forhold til tidligere indtægtsramme				
Korrektion for overholdelse af indtægtsrammen i prisloft 2015	0	kr.	0	kr.
Økonomisk ramme for 2017			389.951.692	kr.

Grundlag

Jeres økonomiske rammer for 2017 er fastsat med udgangspunkt i jeres indberettede faktiske driftsomkostninger i 2013-2015 suppleret med oplysninger fra jeres tidligere fastsatte prislofter eller indtægtsrammer (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 2).

Vi har endvidere indregnet det historiske investeringstillæg og tillægget for gennemførte investeringer i perioden 2010-2015 (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 2).

Den økonomiske ramme er endelig tilpasset jeres eventuelle tilknyttede aktiviteter, som fra 1. januar 2017 udføres inden for jeres vandselskab (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 3).

Vi offentliggør hvert år senest den 1. juli den beregnede pristalsregulering og produktivitetsudvikling. Resultatet er offentliggjort på www.kfst.dk/vandtilsyn.⁴

Jeres økonomiske ramme er fastlagt ud fra de principper, der fremgår af notatet ”Metode til at fastlægge et nyt økonomisk grundlag for vandselskaber”, som er offentliggjort på www.kfst.dk/vandtilsyn.⁵

Høringssvar

I har i jeres høringssvar angivet haft kommentarer til følgende:

- Fastsættelsen af niveauet for finansielle omkostninger
- Afgift til Forsyningssekretariatet
- Faktiske driftsomkostninger

Fastsættelsen af niveauet for finansielle omkostninger

I har i jeres høringssvar angivet, at I ikke er enige i den fremgangsmåde, vi har anvendt til beregning af jeres renteomkostninger i jeres nye økonomiske grundlag.

Det økonomiske grundlag skal fastlægges ud fra jeres faktiske driftsomkostninger for årene 2013 til 2015 suppleret med oplysninger fra de tidligere fastsatte prislofter eller indtægtsrammer (ØR-bekendtgørelsen § 17). Der er således ikke hjemmel til at indregne renteomkostninger forbundet med lån optaget i 2015, eller i løbet af 2016, hvor rentebetalingen først falder i 2016 eller senere, i det økonomiske grundlag. Jeres renteomkostninger til allerede optagne lån, hvor der faktisk er afholdt omkostninger, indgår i jeres økonomiske ramme.

I anfører, at perioden 2013 til 2015, i forbindelse med fastsættelsen af de økonomiske rammer, alene skal ses i forhold til driftsomkostninger. I anfører yderligere, at i forhold til andre omkostninger, der ikke er driftsom-

⁴ <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Oekonomiske-rammer/Analyser>

⁵ <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Oekonomiske-rammer/Nyt-oekonomisk-grundlag>

kostninger, er der ikke angivet en tilsvarende begrænsning. Da finansielle omkostninger skal anses for en omkostning for sig selv, og ikke en del af driftsomkostningerne, er der ikke grundlag for at antage finansielle omkostninger som omfattet af begrebet faktiske driftsomkostninger. Dermed er medregningen af disse ikke begrænset til perioden fra 2013 til 2015.

Formålet med at anvende perioden fra 2013 til 2015 er at sikre de mest aktuelle tal til beregningerne og samtidigt sikre, at der ikke er mulighed for at påvirke omkostningerne, som indgår i grundlaget for de fremtidige økonomiske rammer efter loven var vedtaget. Vandsektorloven trådte i kraft den 1. marts 2016 og på det tidspunkt var regnskabet for 2015 afsluttet. Derfor er 2015 det seneste år der indgår omkostninger for i de økonomiske rammer. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til vandsektorloven, at der ved fastsættelsen af de økonomiske rammer for 2017 skal tages udgangspunkt i oplysninger om vandselskabets faktiske og budgetterede omkostninger i 2013 til 2015. Der er således tale om alle omkostninger og ikke en begrænsning til alene driftsomkostninger.

I henviser endvidere i høringsnotatet til ministersvaret på spørgsmål 3 til vandsektorloven. Heri fremgår, at de nye rammer skal dække omkostninger til drift og anlæg, herunder også hidtidige investeringstillæg og at det implicit ligger heri, at allerede optagne lån indgår i fastsættelsen af de nye økonomiske rammer. Det er vores vurdering, at der henvises til de finansielle omkostninger, som allerede er inkluderet i de hidtidige indtægtsrammer, og ikke at der er tale om at finansielle omkostninger fra nye lån skal inkluderes.

Videre henvises i høringsnotatet til et ministersvar på spørgsmål 27 hvori det fremgår, at alle tillæg inklusiv de planlagte og igangsatte skal indgå i fastsættelsen af det nye grundlag. Vandselskaber har mulighed for at søge om at få godkendt tillæg til planlagte investeringer (ØR-bekendtgørelsen § 16, stk. 5-7). Der er således en specifik hjemmel til at indregne tillæg for nye investeringer samt de finansielle omkostninger forbundet hermed.

Såfremt det ikke er muligt for jer at betale afdrag og renter forbundet med jeres investeringer kan I søge om at få et supplerende tillæg til den økonomiske ramme til at dække afdrag og renter på jeres investeringer (ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 6). I kan finde ansøgningsblanketten i VandData.

Vi har på den baggrund ikke foretaget nogen ændringer i jeres økonomiske grundlag.

Afgift til Forsyningssekretariatet

I har i jeres høringssvar angivet, at I ikke mener, det er korrekt at anvende betalingen til Forsyningssekretariatet i 2015 i fastlæggelsen af det økonomiske grundlag, men at niveauet skal fastlægges ud fra den nye be-

talingsstruktur. Det vil ifølge jer give et mere retvisende billede, være i overensstemmelse med hensynet om gennemsigtighed i afgørelserne og være til fordel for takstfastsættelsen.

I angiver, at perioden 2013 til 2015, i forbindelse med fastsættelsen af de økonomiske rammer, alene skal ses i forhold til driftsomkostninger, og at der i forhold til andre omkostninger ikke er en tilsvarende begrænsning, herunder blandt andet for afgift til Forsyningssekretariatet.

Formålet med at anvende perioden fra 2013 til 2015 er at sikre de mest aktuelle tal til beregningerne og samtidigt sikre, at der ikke er mulighed for at påvirke omkostningerne, som indgår i grundlaget for de fremtidige økonomiske rammer efter loven var vedtaget. Vandsektorloven trådte i kraft den 1. marts 2016 og på det tidspunkt var regnskabet for 2015 afsluttet. Derfor er 2015 det seneste år der indgår omkostninger for i de økonomiske rammer. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til vandsektorloven, at der ved fastsættelsen af de økonomiske rammer for 2017 skal tages udgangspunkt i oplysninger om vandselskabets faktiske og budgetterede omkostninger i 2013 til 2015. Der er således tale om alle omkostninger og ikke en begrænsning til alene driftsomkostninger.

Jeres betaling til Forsyningssekretariatet er en del af jeres ikke-påvirkelige omkostninger. Disse omkostninger kan vi justere, hvis der sker ændringer i dem, såfremt I meddeler det til os i forbindelse med indsendelsen af jeres årsregnskab (ØR-bekendtgørelsen § 9 stk. 5). Justeringer i jeres økonomiske ramme kan derfor alene foretages på baggrund af faktiske afholdte omkostninger.

Det følger således af ØR-bekendtgørelsen, at niveauet for de ikke-påvirkelige omkostninger kan justeres løbende, men at justeringerne skal foregå på baggrund af faktiske afholdte omkostninger. Det er derfor vores vurdering, at der ikke er hjemmel til at foretage ændringer i jeres grundlag på baggrund af jeres budgetterede omkostninger til betaling til Forsyningssekretariatet i 2017.

Vi har på den baggrund ikke foretaget nogen ændringer i jeres økonomiske grundlag.

Faktiske driftsomkostninger

I angiver, at jeres historiske underdækning fra før 2010 er modregnet i jeres faktiske driftsomkostninger for 2013 og 2014. I angiver, at dette er en fejl da jeres historiske underdækning ikke vedrører aktiviteterne i 2013 og 2014.

Jeres faktiske driftsomkostninger for 2013 og 2014 skal repræsentere de driftsomkostninger I havde i 2013 og 2014, og der skal derfor ikke trækkes en historisk underdækning fra disse.

På baggrund af ovenstående har vi lagt jeres historiske underdækning på 3.927.226 kr. til jeres FADO for 2013 og 2014 igen.

Opgørelsen af jeres grundlag fremgår af bilag B samt fane 3 i bilag A. Jeres investeringsoverblik fremgår af bilag C.

Individuelt effektiviseringskrav

Vi offentliggør hvert år grænsen for, hvornår et vandselskab betragtes som effektivt. Resultatet og benchmarkingmodellen er offentliggjort på www.kfst.dk/vandtilsyn.⁶

I har under den totaløkonomiske benchmarking opnået en effektivitet, som er lavere end den offentliggjorte grænse. Vi har derfor korrigeret jeres indtægtsrammer med et individuelt effektiviseringskrav (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 1. pkt.).

Vi fastsætter det individuelle effektiviseringskrav på baggrund af det beregnede effektiviseringspotentiale i den totaløkonomiske benchmarking.

Høringssvar

I har i jeres høringssvar angivet følgende:

- Vurdering af effektiviseringspotentiale på særlige forhold
- Udmøntning af krav

Vurdering af effektiviseringspotentiale på særlige forhold

I har i jeres høringssvar angivet, at I ikke mener, at der er grundlag for at antage, at effektiviseringspotentialet på særlige forhold er lig med effektiviseringspotentialet på de omkostninger der indgår i benchmarkingmodellen. I anfører yderligere, at effektiviseringspotentialet på de særlige forhold derfor bør sættes lig nul, således at der ikke skal stilles et individuelt effektiviseringskrav til omkostningerne.

Der skal stilles et effektiviseringskrav til de særlige forhold (ØR-bekendtgørelsen § 9). Effektiviseringskravet skal stilles på baggrund af det effektiviseringspotentiale, som er beregnet i benchmarkingmodellen. Formålet med de særlige forhold er at tage individuelt hensyn til omkostninger der er særlige, som har økonomisk betydning for selskabet, og som modellen ikke tager tilstrækkelig højde for. Omkostninger, som følger af særlige forhold, kan der derfor ikke beregnes et præcist effektiviseringspotentiale på, og der tages derfor et særligt hensyn til dem i benchmarkingmodellen.

Formålet med benchmarkingmodellen er at give et samlet billede af et selskabs potentiale, det er ikke at måle på de enkelte omkostninger. Vi har derfor vurderet, at det effektiviseringspotentiale, der er gældende for de omkostninger, der er med i benchmarkingmodellen, er repræsentativt for hele selskabet. Dermed gælder dette effektiviseringspotentiale ligeledes for omkostningerne til særlige forhold. Det er i øvrigt op til selskabet at efterleve effektiviseringskravene ved selv at identificere aktiviteter,

⁶ <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Benchmarking/Modelbeskrivelse-og-resultater/Benchmarking-2017>

som kan effektiviseres. Dette forhold bestemmer Forsyningssekretariatet ikke.

Det er vores vurdering, at ovenstående ikke giver anledning til ændringer i effektiviseringskravet.

Udmøntning af krav

I har i jeres høringssvar angivet, at indhentningshastigheden for effektiviseringspotentialet på henholdsvis drift og anlæg skal fordeles, så det svarer til fordelingen af de totale omkostninger mellem drift og anlæg i stedet for den ligelige fordeling, vi har antaget.

I forbindelse med høringen til benchmarkingmodellen anvendte vi en lineær sammenhæng mellem fordelingen af omkostningerne og potentialerne på selskabsniveau, som svarer til den model, I foreslår. Vi har efterfølgende vurderet, at der er en række forhold, der udover fordelingen af omkostninger ligeledes skal have indflydelse på indhentningshastigheden.

Vi har fastsat indhentningsperioden for det individuelle effektiviseringspotentialt til 8 år. Uanset indhentningshastigheden, kan det individuelle effektiviseringskrav maksimalt udgøre 2 pct. årligt, og dermed tages der allerede her et væsentligt forsigtighedshensyn til selskabernes effektiviseringsproces.

Indhentningshastigheden har betydning for størrelsen af det individuelle effektiviseringskrav, som fastsættes med udgangspunkt i det individuelle effektiviseringspotentialt. En lav indhentningshastighed betyder, at selskabet skal indhente effektiviseringspotentialt over en længere periode, sammenlignet med en højere indhentningshastighed. Dermed fører en lavere indhentningshastighed alt andet lige til et lavere individuelt effektiviseringskrav.

Indhentningsperioden på 8 år er fastsat med udgangspunkt i følgende faktorer:

- 1) Driftsomkostningerne udgør mellem 50-65 pct., mens anlægsomkostningerne udgør mellem 35-50 pct. for drikke- og spildevandsselskaberne.
- 2) Potentialt på driftsomkostningerne udgjorde ca. 593 mio. kr. i den tidligere benchmarkingmodel, som alene var baseret på driftsomkostninger. I den nuværende totaløkonomiske benchmarkingmodel, hvor også anlægsomkostningerne indgår, er potentialt beregnet til ca. 558 mio. kr. Det samlede potentialt i den totaløkonomiske benchmarkingmodel udgøres således hovedsageligt af et potentialt på driftsomkostningerne.
- 3) Omsætningen i anlægsaktiverne er steget med ca. 24 pct. fra 2013-2015. Det indikerer en stigning i udskiftningen af anlægsmassen, hvilket er i tråd med, at selskaberne står overfor at indhente et investeringsefterslæb.

- 4) Selskabernes faktiske effektiviseringer på driftsomkostningerne udgjorde årligt 280 mio. kr. i perioden 2010-2014, hvilket svarer til 2,33 pct. af den samlede indtægtsramme uden ikke-påvirkelige omkostninger i 2017.

Indhentningshastigheden er beregnet ved at dividere den del af effektiviseringspotential på henholdsvis drifts- og anlægsomkostninger, som årligt kan effektiviseres, med 2: $(0,25+0,0153)/2 = 0,1327$. Dette er efterfølgende afrundet til 12,5 pct., som svarer til, at potentialet skal indhentes på 8 år.

Da det årlige individuelle effektiviseringskrav maksimalt kan udgøre 2 pct. af indtægtsrammen betyder det i praksis, at selskaber med et individuelt effektiviseringspotential på 16 pct. får mere end 8 år til at indhente potentialet.

Som anført i punkt 1 har nogle selskaber en højere vægt af anlægsomkostninger end driftsomkostninger, hvilket kan tale for, at indhentningsperioden skulle være længere end 8 år, da indhentningshastigheden på anlægsomkostninger er væsentligt lavere end på driftsomkostningerne.

På den anden side ligger effektiviseringspotential i stor udstrækning på driften, jf. punkt 2, hvilket taler for en kortere indhentningsperiode end 8 år, da det vurderes, at driftspotentialet kan indhentes over 4 år (men maksimalt 5 pct. årligt). Samtidigt er investeringerne i sektoren stigende, jf. punkt 3, hvilket indikerer, at selskaberne kan påvirke mere end 1,53 pct. af deres anlægsomkostninger årligt. Begge forhold indikerer, at indhentningshastigheden kan være højere end 8 år.

Dertil kommer, at selskaberne har effektiviseret 280 mio. kr. årligt siden 2010 alene på driften, jf. punkt 4. Når det omregnes til effektiviseringer på totalomkostningerne, svarer dette til årlige faktiske effektiviseringer på 2,33 pct., hvilket er højere end det maksimale individuelle krav på 2 pct. årligt.

Det er på baggrund af ovenstående vores vurdering, at en indhentningsperiode på 8 år er konservativ og realistisk. Vi fastholder derfor denne indhentningsperiode.

Yderligere er der på baggrund af jeres høringssvar vedrørende jeres faktiske driftsomkostninger i grundlaget foretaget en ændring i jeres individuelle effektiviseringskrav.

Særlige forhold

Ved fastsættelsen af jeres individuelle effektiviseringspotential tages der blandt andet hensyn til eventuelle særlige forhold. Der er tale om et særligt forhold, hvis I udfører en aktivitet, som medfører en ekstra om-

kostning med stor økonomisk betydning for jer. Et særligt forhold skal leve op til følgende fire krav for at blive godkendt⁷:

- Rammebetingelse
- Særlighed
- Dokumentation
- Væsentlighed

I har angivet følgende særlige forhold:

- Kontaktfiltre: 1.355.380 kr.
- Infrastrukturprojekter
- Højt COD/BOD forhold: 2.111.518 kr.

Kontaktfiltre

I har i indberetningen til de økonomiske rammer for 2017 søgt om særlige forhold til Kontaktfiltre. I har tidligere dokumenteret, at Kontaktfiltre er et særligt forhold, og det er derfor vores vurdering, at der skal tages højde herfor i forbindelse med jeres benchmarking for 2017.

Infrastrukturprojekter

I har i indberetningen til de økonomiske rammer for 2017 søgt om særlige forhold til infrastrukturprojekter. Vi har i sagsbehandlingen af jeres ansøgning været i kontakt med jer over flere omgange, senest på mail den 4. november, vedrørende dokumentation om det særlige forhold. Vi har i den forbindelse ikke modtaget fyldestgørende dokumentation for jeres forhold.

På baggrund af ovenstående vurderer vi, at det særlige forhold ikke kan godkendes.

Højt COD/BOD forhold

I har i indberetningen til de økonomiske rammer for 2017 søgt om særlige forhold til et forhøjet COD/BOD forhold for otte renseanlæg.

Til det første af jeres renseanlæg (Ejby Mølle) har I indberettet en faktisk belastningsgrad på jeres renseanlæg på 211.440 PE målt i BOD, og I har oplyst, at den faktiske belastningsgrad målt i COD er på 244.715 PE. En omregning til gram/dag af de faktiske belastningsgrader viser at 211.440 PE er lig med 12.686.400 gram/dag i BOD og 244.715 PE er lig med 30.589.375 gram/dag i COD. Dette giver et COD/BOD forhold på 2,41.

Normalforholdet mellem COD og BOD er 2,08, og det er derfor vores vurdering, at forholdet på dette renseanlæg ikke er væsentligt forhøjet. På baggrund af dette vurderer vi, at der ikke skal kompenseres herfor.

⁷ <http://www.kfst.dk/~media/KFST/Vandtilsyn/Vejledninger/Gældende%20vejledning%20til%20indberetning%20til%20TOTEXbenchmarking%20%20spildevand.pdf>

Til det andet af jeres renseanlæg (Nordvest) har I indberettet en faktisk belastningsgrad på jeres renseanlæg på 40.160 PE målt i BOD, og I har oplyst, at den faktiske belastningsgrad målt i COD er på 55.471 PE. En omregning til gram/dag af de faktiske belastningsgrader viser at 40.160 PE er lig med 2.409.600 gram/dag i BOD og 55.471 PE er lig med 6.933.875 gram/dag i COD. Dette giver et COD/BOD forhold på 2,88.

Normalforholdet mellem COD og BOD er 2,08, så jeres forhold er væsentligt forhøjet, og det er derfor vores vurdering, at forholdet er særligt, og at I skal kompenseres herfor. Meromkostningen er beregnet som forskellen i netvolumenbidrag, når man erstatter 40.160 PE med 55.417 PE i jeres indberetning. Meromkostningen bliver derfor 593.523 kr.

Til det tredje af jeres renseanlæg (Nordøst) har I indberettet en faktisk belastningsgrad på jeres renseanlæg på 28.626 PE målt i BOD, og I har oplyst, at den faktiske belastningsgrad målt i COD er på 26.127 PE. En omregning til gram/dag af de faktiske belastningsgrader viser at 28.626 PE er lig med 1.717.560 gram/dag i BOD og 26.127 PE er lig med 3.284.375 gram/dag i COD. Dette giver et COD/BOD forhold på 1,91.

Normalforholdet mellem COD og BOD er 2,08, og det er derfor vores vurdering, at forholdet på dette renseanlæg ikke er væsentligt forhøjet. På baggrund af dette vurderer vi, at der ikke skal kompenseres herfor.

Til det fjerde af jeres renseanlæg (Bogense) har I indberettet en faktisk belastningsgrad på jeres renseanlæg på 4.540 PE målt i BOD, og I har oplyst, at den faktiske belastningsgrad målt i COD er på 6.615 PE. En omregning til gram/dag af de faktiske belastningsgrader viser at 4.540 PE er lig med 272.400 gram/dag i BOD og 6.615 PE er lig med 826.875 gram/dag i COD. Dette giver et COD/BOD forhold på 3,04.

Normalforholdet mellem COD og BOD er 2,08, så jeres forhold er væsentligt forhøjet, og det er derfor vores vurdering, at forholdet er særligt, og at I skal kompenseres herfor. Meromkostningen er beregnet som forskellen i netvolumenbidrag, når man erstatter 4.540 PE med 6.615 PE i jeres indberetning. Meromkostningen bliver derfor 157.455 kr.

Til det femte af jeres renseanlæg (Søndersø) har I indberettet en faktisk belastningsgrad på jeres renseanlæg på 12.891 PE målt i BOD, og I har oplyst, at den faktiske belastningsgrad målt i COD er på 14.995 PE. En omregning til gram/dag af de faktiske belastningsgrader viser at 12.891 PE er lig med 773.460 gram/dag i BOD og 14.995 PE er lig med 1.874.375 gram/dag i COD. Dette giver et COD/BOD forhold på 2,42.

Normalforholdet mellem COD og BOD er 2,08, og det er derfor vores vurdering, at forholdet på dette renseanlæg ikke er væsentligt forhøjet. På baggrund af dette vurderer vi, at der ikke skal kompenseres herfor.

Til det sjette af jeres renseanlæg (Otterup) har I indberettet en faktisk belastningsgrad på jeres renseanlæg på 10.297 PE målt i BOD, og I har oplyst, at den faktiske belastningsgrad målt i COD er på 15.669 PE. En omregning til gram/dag af de faktiske belastningsgrader viser at 10.297 PE er lig med 617.820 gram/dag i BOD og 15.669 PE er lig med 1.958.625 gram/dag i COD. Dette giver et COD/BOD forhold på 3,17.

Normalforholdet mellem COD og BOD er 2,08, så jeres forhold er væsentligt forhøjet, og det er derfor vores vurdering, at forholdet er særligt, og at I skal kompenseres herfor. Meromkostningen er beregnet som forskellen i netvolumenbidrag, når man erstatter 10.297 PE med 15.669 PE i jeres indberetning. Meromkostningen bliver derfor 344.738 kr.

Til det syvende af jeres renseanlæg (Hårslev) har I indberettet en faktisk belastningsgrad på jeres renseanlæg på 802 PE målt i BOD, og I har oplyst, at den faktiske belastningsgrad målt i COD er på 1.049 PE. En omregning til gram/dag af de faktiske belastningsgrader viser at 802 PE er lig med 48.120 gram/dag i BOD og 1.049 PE er lig med 131.125 gram/dag i COD. Dette giver et COD/BOD forhold på 2,72.

Normalforholdet mellem COD og BOD er 2,08, så jeres forhold er væsentligt forhøjet, og det er derfor vores vurdering, at forholdet er særligt, og at I skal kompenseres herfor. Meromkostningen er beregnet som forskellen i netvolumenbidrag, når man erstatter 802 PE med 1.049 PE i jeres indberetning. Meromkostningen bliver derfor 19.021 kr.

Til det ottende af jeres renseanlæg (Hofmansgave) har I indberettet en faktisk belastningsgrad på jeres renseanlæg på 2.267 PE målt i BOD, og I har oplyst, at den faktiske belastningsgrad målt i COD er på 5.706 PE. En omregning til gram/dag af de faktiske belastningsgrader viser at 2.267 PE er lig med 136.020 gram/dag i BOD og 5.706 PE er lig med 713.250 gram/dag i COD. Dette giver et COD/BOD forhold på 5,24.

Normalforholdet mellem COD og BOD er 2,08, så jeres forhold er væsentligt forhøjet, og det er derfor vores vurdering, at forholdet er særligt, og at I skal kompenseres herfor. Meromkostningen er beregnet som forskellen i netvolumenbidrag, når man erstatter 2.267 PE med 5.706 PE i jeres indberetning. Meromkostningen bliver derfor 279.815 kr.

Jeres angivelse af særlige forhold vedrørende højt COD/BOD forhold har medført, at I bliver kompenseret med 1.394.552 kr. i benchmarkingmodellen.

Samlet vurdering af særlige forhold

Jeres angivelse af særlige forhold vedrørende kontaktfiltre, infrastrukturprojekter og højt COD/BOD forhold har medført, at I bliver kompenseret med 2.749.932 kr. i benchmarkingmodellen.

Høringssvar

I har i jeres høringssvar vedlagt den nødvendige dokumentation for jeres ansøgning om særligt forhold til infrastrukturomlægninger. I har oplyst, at følgende aktiver er udtaget før tid som følge af et infrastrukturprojekt:

Beskrivelse af investeringen	Årstal	Mængde
Ledningsnet – By		
Ledningsnet $\leq \varnothing$ 200 mm	1940-1949	58 meter
Ledningsnet $\leq \varnothing$ 200 mm	1950-1959	13 meter
Ledningsnet $\leq \varnothing$ 200 mm	1970-1979	63 meter
Ledningsnet $\leq \varnothing$ 200 mm	2004	14 meter
$\varnothing$ 200 mm < Ledningsnet $\leq \varnothing$ 500 mm	1940-1949	386 meter
$\varnothing$ 200 mm < Ledningsnet $\leq \varnothing$ 500 mm	1950-1959	8 meter
$\varnothing$ 200 mm < Ledningsnet $\leq \varnothing$ 500 mm	1970-1979	288 meter
$\varnothing$ 200 mm < Ledningsnet $\leq \varnothing$ 500 mm	1985-1989	342 meter
$\varnothing$ 200 mm < Ledningsnet $\leq \varnothing$ 500 mm	2004	16 meter
$\varnothing$ 500 mm < Ledningsnet $\leq \varnothing$ 800 mm	1950-1959	22 meter
$\varnothing$ 1200 mm < Ledningsnet $\leq \varnothing$ 1600 mm	1950-1959	123 meter
Ledningsnet – City		
Ledningsnet $\leq \varnothing$ 200 mm	1940-1949	109 meter
$\varnothing$ 200 mm < Ledningsnet $\leq \varnothing$ 500 mm	1940-1949	162 meter
$\varnothing$ 200 mm < Ledningsnet $\leq \varnothing$ 500 mm	1970-1979	47 meter

Det er vores vurdering, at forholdet er særligt, og at I skal kompenseres herfor. Meromkostningen er beregnet ved at indsætte de udtagne aktiver i et POLKA-ark og udregne den prisfremskrevne afskrivning, de giver i 2015. Meromkostningen bliver derfor 58.016 kr.

Med godkendelsen af det særlige forhold for infrastrukturprojekter bliver I samlet kompenseret med 2.807.948 kr. i benchmarkingmodellen. Jeres individuelle effektiviseringskrav er ændret på baggrund af det særlige forhold.

Costdriversammensætning

Vi har gennemført en analyse af betydningen af jeres sammensætning af costdrivere i forhold til beregningen af de individuelle effektiviseringspotentialer.

Det er vores vurdering, at I ikke har en særlig sammensætning af costdrivere. Det betyder, at jeres effektiviseringspotentialer fastholdes. En beskrivelse af analysen fremgår af bilag 1 og resultaterne kan ses i bilag 4.

Opgørelsen af jeres individuelle effektiviseringskrav fremgår af fane 4 i bilag A.

Konsekvenser af Konkurrenceankenævnets kendelse

Konkurrenceankenævnet har i sin kendelse af 16. marts 2018 stadfæstet fastsættelse af det individuelle effektiviseringskrav for så vidt angår de særlige omkostninger. Nævnet har imidlertid vurderet, at vi ved fastsæt-

telsen af det individuelle effektiviseringskrav i forbindelse med de økonomiske rammer for 2017 ikke har været berettiget til at undlade at tage hensyn til selskabernes omkostninger til miljø- og servicemål. Nævnet hjemviste på denne baggrund klagepunktet om miljø- og servicemål til fornyet behandling og afgørelse.

Nævnet lagde i sin kendelse vægt på, at det af de specielle bemærkninger til vandsektorlovens § 4, stk. 1 og 2 fremgår, at vi indtil benchmarkingmodellen for indtægtsrammerne 2018 er udarbejdet, skal foretage konkrete individuelle vurderinger af vandselskabets indberetninger med hensyn til, om benchmarkingmodellen tager højde for aktiviteter og omkostninger som følge af vandselskabernes aktiviteter vedrørende bl.a. miljø, klima og energi.

Henset hertil var det nævnets vurdering, at det forhold, at vi har holdt omkostningerne til miljø- og servicemål ude af benchmarkingmodellen for 2017, ikke medførte, at vi havde foretaget en vurdering af betydningen af selskabets omkostninger hertil. Dette på trods af, at det ikke er muligt at foretage en individuel vurdering af selskabernes omkostninger til miljø- og servicemål.

Forsyningssekretariatet har forstået nævnets kendelse således, at det alene er ved fastsættelsen af vores metode til benchmarkingen for 2017 og ved fastsættelse af det individuelle effektiviseringskrav i forbindelse hermed, at vi ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til selskabernes indberettede omkostninger for 2015 og 2016 til miljø- og servicemål.

Vi har som følge af kendelsen genbehandlet afgørelsen om jeres økonomiske ramme for 2017.

På baggrund af kendelsen har vi i jeres korrigerede afgørelse om økonomisk ramme for 2017 undladt at overføre det individuelle effektiviseringskrav til omkostninger for miljø- og servicemål.

Vi har således i beregningen af det effektive omkostningsniveau ikke ganget de faktiske omkostninger til miljø- og servicemål i 2015 og de planlagte omkostninger til miljø- og servicemål i 2016 med jeres efficiensscore. Vi har i stedet lagt disse omkostninger til jeres ikke-påvirkelige omkostninger. På den måde vil der ikke blive stillet et individuelt effektiviseringskrav til jeres faktiske og planlagte omkostninger til miljø- og servicemål.

Dette har medført en ændring af jeres individuelle effektiviseringskrav i jeres økonomiske ramme for 2017. Endvidere har denne ændring medført konsekvensrettelser i størrelsen af indtægtsrammen samt det individuelle effektiviseringskrav i jeres afgørelse om økonomiske rammer for 2018 – 2019.

Opgørelsen af jeres ændrede individuelle effektiviseringskrav fremgår af fane 4 i bilag A

Generelt effektiviseringskrav

Vi har korrigeret jeres økonomiske ramme med et generelt effektiviseringskrav på jeres driftsomkostninger og jeres anlægsomkostninger.

Det generelle effektiviseringskrav på jeres *driftsomkostninger* udgør 2 pct. af de driftsomkostninger, der indgår i jeres indtægtsramme for 2017 (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 2. pkt.).

Det generelle krav på jeres *anlægsomkostninger* udgør en procentdel af de anlægsomkostninger, som indgår i indtægtsrammen for 2017 (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 3. pkt.). Vi har beregnet procentdelen på baggrund af produktivitetsudviklingen (ØR-bekendtgørelsens § 10, stk. 2).

Høringssvar

I har i jeres høringssvar af 13. december 2016 angivet, at I finder det meget sene tidspunkt for udmeldingen af skærpede rammer stærkt kritisabelt. Processen er i forvejen stærkt forsinket til, hvad der normalt vil være gældende. En genberegning af de økonomiske rammer kan i betydelig grad vanskeliggøre den politiske proces for godkendelse af taksterne for 2017. I angiver, at vi bør indfase de skærpede økonomiske rammer i de efterfølgende års prislofter, således at vandselskaberne i tide kan offentliggøre taksterne for 2017.

Indledningsvis skal vi medgive, at det er meget beklageligt, at fejlen først blev opdaget på så sent et tidspunkt i processen med at fastlægge de økonomiske rammer for 2017 og frem. I år er et særligt år, da vi har implementeret helt ny regulering på området. Som følge heraf er fristen for hvornår I får jeres økonomiske rammer for 2017 forskudt til 15. december 2016. Vi er klar over, at det skaber udfordringer i forhold til at få taksterne godkendt hos kommunen, hvilket kommunerne også er informeret om. Det er vores opgave at fastlægge de økonomiske rammer i henhold til reglerne, hvilket indebærer at I får jeres afgørelse om økonomiske rammer for 2017 senest 15. december 2016.

I forhold til jeres ønske om, at få de skærpede økonomiske rammer indfaset i de kommende års prislofter, bemærker vi, at vi skal fastlægge rammerne ud fra bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber. Der er ikke hjemmel i bekendtgørelsen til at indfase kravet i de efterfølgende års økonomiske rammer.

Vi har på den baggrund ikke foretaget ændringer i jeres generelle effektiviseringskrav på anlæg.

På baggrund af jeres høringssvar vedrørende jeres faktiske driftsomkostninger i grundlaget er der foretaget en ændring i det generelle effektiviseringskrav på jeres driftsomkostninger.

Opgørelsen af jeres generelle effektiviseringskrav fremgår af fane 5 i bilag A.

Historisk over- eller underdækning

Ved overgangen til den nye regulering bevarer det tidligere udmeldte prisloft for 2015 sin gyldighed (ØR-bekendtgørelsen § 27, stk. 3). Vi har derfor indregnet en eventuel resterende historisk over- eller underdækning frem til og med 2020.

I forbindelse med indførslen af prisloftsreguleringen blev det besluttet, at jeres gæld til tjenestemandspensioner kunne opkræves over en 10-årige periode frem til 2020. Denne gæld er fremadrettet indregnet i opgørelsen af jeres historiske over- eller underdækning.

Opgørelsen af jeres historiske over- eller underdækning fremgår af fane 6 i bilag A.

Korrektion af prisloft 2015

Ved overgangen til den nye regulering bevarer det tidligere udmeldte prisloft for 2015 sin gyldighed (ØR-bekendtgørelsen § 27, stk. 3). Vi har derfor foretaget en korrektion af de budgetterede omkostninger i jeres prisloft for 2015.

1:1 omkostninger

Vi har på baggrund af jeres indberettede reguleringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 13. maj 2016 godkendt jeres faktiske 1:1 omkostninger i 2015.

Notat

I har den 27. oktober 2017 indsendt et notat vedrørende indregningen af jeres historiske tjenestemandspensioner. Notatet er udarbejdet med henblik på jeres korrigeret afgørelse om økonomiske rammer for 2018 og 2019 af 13. oktober 2017. Det er imidlertid samme forhold, der gør sig gældende i korrektionen af jeres prisloft 2015.

Det fremgår af notatet, at I ikke er enige i, at de historiske tjenestemandspensioner for 2016 er indregnet under den historiske over- eller underdækning. Den i den økonomiske ramme foretagne korrektion af 1:1 omkostninger indebærer således, at I ikke får det tillæg, som I er berettiget til for 2016.

Det fremgår videre af notatet, at I er enige i, at de historiske tjenestemandspensioner er indregnet under den historiske over- eller underdækning fra og med den økonomiske ramme for 2017. De tjenestemandspensioner, der fremgår under den historiske over- eller underdækning i den økonomiske ramme for 2018, er således tillæg der vedrører 2018 og ikke 2016.

Det er vores vurdering, at det er korrekt, at I ikke får dækning for de historiske tjenestemandspensioner, hvis der ikke gives tillæg herfor i korrektion af 1:1 omkostninger i 2016, da tjenestemandspensionerne under den historiske over- eller underdækning i den økonomiske ramme for 2018 vedrører året 2018.

Det samme forhold gør sig gældende for 2015, hvor tjenestemandspensionerne under den historiske over- eller underdækning vedrører 2017, og I vil således ikke få dækning for jeres historiske tjenestemandspensioner, hvis de ikke medtages i korrektionen af jeres 1:1 omkostninger for prisloft 2015.

Vi har vurderet, at der er blevet lavet en sagsbehandlingsfejl, og derfor har vi medtaget jeres tidligere indregnede tillæg for gæld til tjenestemandspensioner i 2015 i korrektionen af jeres 1:1 omkostninger for prisloft 2015.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Nettofinansielle poster

Vi har på baggrund af jeres indberettede reguleringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 13. maj 2016 godkendt jeres faktiske nettofinansielle poster i 2015.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Driftsomkostninger til miljø- og servicemål

Vi har på baggrund af jeres indberettede reguleringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 13. maj 2016 godkendt jeres faktiske omkostninger til miljø- og servicemål i 2015.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Driftsomkostninger til medfinansiering af klimatilpasningsprojekter

I har i prisloftet for 2015 fået tillæg for budgetterede driftsomkostninger til medfinansieringsprojekter. I har dog ikke indberettet afholdte omkostninger hertil. I bliver derfor korrigeret for jeres tidligere tildelte tillæg.

Høringssvar

I har i jeres høringssvar angivet, at Odense kommune ved en fejl ikke har fået fremsendt faktura vedrørende årene 2015-2016. Tillægget for medfinansiering ønskes således opretholdt.

Da I ikke har afholdt omkostninger i 2015 modtager I et fradrag i den økonomiske ramme for 2017. I vil stadig have tillægget medregnet i grundlaget fremadrettet.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Planlagte investeringer

Ledningsnet

I har indberettet investeringen Ledningsnet med en levetid på 5 år. I en mail af 23. juni 2016 har I oplyst os om, at den rettelig skal være Køretøjer, store lastvogne (> 3.500 kg.) med en levetid på 5 år. Vi har derfor ændret den til dette.

Ledningsnet

I har indberettet investeringen Ledningsnet med en levetid på 75 år. I en mail af 21. juli 2016 har I oplyst os om, at investeringen Ledningsnet består af flere forskellige ledningselementer med forskellig levetider. Vi har derfor ændret levetiderne i forhold til det I har oplyst i mailen.

På baggrund af ovenstående ændringer, jeres indberettede investeringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 13. maj 2016, har vi vurderet, at de indberettede gennemførte investeringer er tillægsberettigede.

Opgørelsen af jeres gennemførte investeringer i 2015 fremgår af fane 7 i bilag A. Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Kontrol af prisloft 2015

Ved overgangen til den nye regulering bevarer det tidligere udmeldte prisloft for 2015 sin gyldighed (ØR-bekendtgørelsen § 27, stk. 3). Vi har derfor kontrolleret, om I har overholdt indtægtsrammen i jeres prisloft for 2015.

Korrektion af ikke opkrævet tillæg fra 2013 i prisloft 2015

I prisloftet for 2015 fik I et tillæg for overholdelsen af indtægtsrammen for 2013. Da I ikke har opkrævet hele dette tillæg i 2015, nedsætter vi jeres økonomiske ramme for 2017 med et tilsvarende beløb.

Høringssvar

I har i jeres høringssvar angivet, at vi ikke har fratrasket det ikke opkrævede tillæg fra 2013 i prisloft 2015.

Vi har foretaget en korrektion af jeres ikke opkrævede tillæg fra 2013 i prisloft 2015. Jeres tillæg for overholdelse af indtægtsrammen i prisloft 2015 er der for 0 kr.

Ikke anvendt likviditet vedrørende investeringer

Jeres likviditet til investeringer består af jeres samlede investeringstillæg for 2015 samt indtægter fra tilslutningsbidrag, erstatninger vedr. anlægsinvesteringer og salg af anlægsaktiver.

Det er vores vurdering, at jeres udgifter til investeringer ikke må overstige jeres likviditet til investeringer. Idet jeres investeringsudgifter overstiger jeres likviditet til investeringer for 2015, har vi fastsat jeres ikke anvendte likviditet vedrørende investeringer til 0 kr.

Opgørelsen af, om I har overholdt indtægtsrammen i prisloft 2015, fremgår af fane 9 i bilag A.

Med venlig hilsen

Forsyningssekretariatet

v/ Tone Madsen

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Konkurrenceankenævnet (vandsektorlovens § 26, stk. 2) efter bestemmelserne i vandsektorlovens kapitel 9. En klage til Konkurrenceankenævnet skal indgives skriftligt af de klageberettigede til Forsyningssekretariatet (vandsektorlovens § 27).

Forsyningssekretariatet sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Konkurrenceankenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

De klageberettigede er adressaten for afgørelsen (vandsektorlovens § 27). For så vidt angår spørgsmål om natur og miljø er endvidere følgende klageberettigede:

- 1) offentlige myndigheder,
- 2) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

Konkurrenceankenævnet opkræver et gebyr på 5.000 kr. for at behandle en klage og fastsætter frist for dets indbetaling. Betalingen sker direkte til Konkurrenceankenævnet.

Forsyningssekretariatets afgørelser efter vandsektorloven eller de regler, der fastsættes i medfør heraf, kan ikke indbringes for domstolene, før Konkurrenceankenævnets endelige afgørelse foreligger (vandsektorlovens § 29, stk. 2).